

VOLG JE HART, VIND JE PASSIE

DE MOOISTE VERHALEN OVER
HET VINDEN VAN JE PASSIE UIT
O, THE OPRAH MAGAZINE

De redactie van
O, The Oprah Magazine

Spectrum

EERSTE TEKENEN

Soms hoor je door de deur heen een stem
die je roept... Je wenden tot waar je tot in het diepst
van je ziel van houdt, redt je.

– RUMI

Waar vind ik mijn ik–heid?

Alain de Botton

Een van de eerste vragen waar we mee te maken krijgen wanneer we nieuwe mensen ontmoeten is: ‘Wat doe je voor de kost?’ En al naargelang ons antwoord zullen ze of dolblij zijn om ons te ontmoeten, of gegeneerd op hun horloge kijken en wegschuifelen. Het is een feit dat we in een cultuur leven waarin we bijna volledig worden gedefinieerd aan de hand van wat voor werk we doen.

Dit kan heel bevrijdend werken voor mensen die blij zijn met hun baan. Maar voor veel van ons is het juist een probleem: we weten niet wat voor baan we zouden moeten hebben en als resultaat daarvan wachten we nog steeds tot we erachter komen wie we zouden moeten zijn. Het idee dat we onze ware roeping zijn misgelopen – dat we op een of andere manier hadden moeten aanvoelen wat we met ons leven moe-

ten doen, lang voordat we ons diploma behaald hadden, aan een gezin begonnen, en hogerop kwamen – dat kwelt ons. Maar deze veronderstelling kan een illusie zijn. De term ‘roeping’ kwam in de middeleeuwen in zwang in een christelijke context, om de plotselinge drang te beschrijven die mensen ervoeren om zich aan de leer van Jezus te wijden. Nu is er een gesecculariseerde versie overgebleven, die ons de verwachting geeft dat de zin van het leven ons op enig moment geopenbaard zal worden in een kant-en-klare en onmiskenbare vorm, waarmee we permanent immuun worden voor verwarring, jaloezie en spijt.

Ik geef er de voorkeur aan om een term te lenen van de psycholoog Abraham Maslow, die zei dat het niet normaal is om te weten wat we willen. Weten wat je wilt is een zeldzame en moeilijk te bereiken psychologische prestatie.

Om een beroep te vinden dat meer voldoening geeft, is het niet genoeg om jezelf simpelweg te vragen wat je graag zou doen. Bij de meeste mensen hebben zorgen over geld en status al lang geleden het vermogen uitgezet om echt na te kunnen denken over hun mogelijkheden. In plaats daarvan zouden mensen die op zoek zijn naar hun talenten zich moeten gedragen als schatzoekers die met een metaaldetector over hun leven gaan, hun oren gespitst op piepjes van vreugde. Een vrouw krijgt misschien haar eerste aanwijzing dat haar echte interesse bij poëzie ligt niet omdat ze een heilige stem hoort

terwijl ze door een dichtbundel bladert, maar door de huivering die door haar heen gaat wanneer ze aan de rand van de stad op een parkeerplaats staat en over een mistige vallei uitkijkt. Of een politica die, lang voordat ze zich bij een partij aansluit of een diepgaand begrip van staatkunde vergaart, een veelzeggend signaal krijgt wanneer ze erin slaagt om de kloof tussen twee familieleden te helpen overbruggen.

We moeten ook goed onthouden dat het eerste ontbreken in ingrediënt wanneer mensen geen richting kunnen bepalen in hun leven meestal zelfvertrouwen is. Hoe rationeel we ons leven ook proberen te bekijken, we houden een paar nederig stemmende, simpele behoeften over, waaronder een continu verlangen naar steun en liefde. Het kan daarom helpen om te bepalen wat de stemmen vanbinnen zijn die onze kans om te mislukken benadrukken, en er de strijd mee aan te gaan. Veel van die stemmen kunnen herleid worden tot een kritische onderwijzer of een ouder die ons niet wilde helpen: een wiskundeleraar die ons een uitbrander gaf omdat we slecht waren in algebra of een vader die beweerde dat onze zus goed was in kunstzinnige vakken en dat wij ons maar bij onze schoolboeken moesten houden. Hoe een persoon gevormd wordt in de vroege jaren is net zo'n gevoelige en belangrijke taak als het correct gieten van de fundering van een wolkenkrabber, en in dit vroege stadium kan het kleinste vertoon van mishandeling ons tot het eind van ons leven uit balans brengen.

Een praktische gedachte voor iedereen die nog steeds worstelt met een baan die minder dan betekenisvol is: misschien ligt je roeping niet in je werk. Duizenden jaren werd werk gezien als een noodzakelijk kwaad; alles wat verheffender was dan dat moest in je vrije tijd gebeuren, als je gezorgd had dat er brood op de plank was. Aristoteles was de eerste van vele filosofen die stelde dat niemand tegelijkertijd verplicht kon zijn om de kost te verdienen en toch vrij te blijven. Het idee dat een baan leuk kon zijn moest wachten tot de achttiende eeuw, de eeuw van de grote bourgeoisfilosofen, mannen als Jean-Jacques Rousseau en Benjamin Franklin, die voor het eerst beargumenteerden dat het werkend leven een centrale plek in iemands geluk kon innemen. Interessant genoeg was het rond dezelfde tijd dat gelijksoortige ideeën over romantiek gevormd werden. In de premoderne tijd werd aangenomen dat het huwelijk iets was wat men aanging om commerciële redenen, om de familieboerderij door te geven en kinderen groot te brengen; liefde was iets wat je met je minnares deed, voor erbij. De nieuwe filosofen redeneerden nu dat je in feite kon trouwen met de persoon op wie je verliefd was.

Wij zijn de erfgenamen van deze zeer ambitieuze overtuigingen: dat je verliefd kunt zijn en getrouwd – en een baan hebben waaraan je plezier beleeft. Als resultaat koesteren we hoge verwachtingen van twee delen van ons leven die misschien ondersteuning bieden maar niet het diepgaande doel

waar we uiteindelijk naar verlangen. Het kan enorm bevrijdend zijn om deze geschiedenis in gedachten te houden terwijl je nadenkt over de vraag: ‘Wie ben ik?’

En hoewel dat een van de moeilijkste vragen is in ons leven, moeten we onszelf toestaan om ervan te genieten wanneer we nadenken over onze talenten, en onszelf openstellen voor de vele bronnen waar we betekenis en een missie aan kunnen ontleen – of het nu gedichten schrijven is, de grote schoonmaak van de buurt in goede banen leiden, kinderen opvoeden, of het lot tarten terwijl we op ski's een ijzige helling af vliegen. We moeten ook bedenken dat het antwoord op de vraag ‘Wie moet ik zijn?’ uiteindelijk het volgende moet zijn: de persoon die deze vraag blijft stellen.

Als laatste redmiddel...

Elizabeth Gilbert

Ik heb het altijd als een geluk beschouwd dat ik niet veel passies heb. Er is maar een bezigheid waar ik ooit echt veel van heb gehouden, en dat is schrijven. Dat betekent handig genoeg dat ik nooit naar mijn bestemming hoefde te zoeken; ik hoefde er alleen maar gehoor aan te geven. Waarom ben ik hier? Geen probleem! Ik ben hier om schrijver te zijn, en alleen maar schrijver, van mijn eerste sigaret tot mijn laatste ademtocht! Geen twijfel mogelijk!

Behalve dan dat ik twee jaar geleden mijn enige ware passie compleet kwijtraakte, en al mijn zekerheden stortten tegelijkertijd daarmee in.

Dit is wat er gebeurde: na het onverwachte succes van *Eten, bidden, beminnen* ging ik ijverig zitten om aan mijn volgende project te werken – nog meer memoires. Ik werkte hard, zoals ik al-

tijd deed, en besteedde jaren aan onderzoek en interviews. En toen ik klaar was, had ik een eerste versie gemaakt die... vreselijk was.

Dit is geen valse bescheidenheid. Echt, het was een waarde-loos boek. Erger nog, ik kon er de vinger niet achter krijgen waarom het waardeloos was. En ik moest het al inleveren bij de uitgever.

Gedemoraliseerd schreef ik een brief aan mijn redacteur, waarin ik toegaf dat ik gefaald had. Alles welbeschouwd deed hij er behoorlijk aardig over. Hij zei: 'Maak je geen zorgen. Je komt er wel uit.' Maar ik maakte me wel zorgen, want voor het eerst in mijn leven voelde ik absoluut geen passie voor schrijven. Ik voelde me verschroeid en uitgedroogd. Hierdoor voelde ik me bang en gedesoriënteerd. Ik kon niet weten wie ik was zonder dat oude, bekende vuur. Ik voelde me als een platgeslagen weergave van mezelf.

Toen mijn oude vriendin Sarah zag dat ik het zo moeilijk had, gaf ze me de volgende wijze raad: 'Neem even pauze! Maak je een tijdje geen zorgen over je passie achternagaan. Ga in plaats daarvan je nieuwsgierigheid achterna.'

Ze bedoelde daarmee natuurlijk niet dat ik mijn passie voor altijd zou laten vallen, maar dat ik tijdelijk de druk van de ketel zou halen door iets nieuws te ontdekken, iets creatiefs wat helemaal niks te maken had met mijn werk – iets wat ik interessant kon vinden, maar waarbij emotioneel gezien niet zoveel

op het spel stond. Als je passie zo onbereikbaar lijkt, legde Sarah uit, kan nieuwsgierigheid een rustgevende afleiding zijn. Als passie een vlammenzee is, dan is nieuwsgierigheid een bescheiden vonkje – en we kunnen bijna altijd een bescheiden vonkje oproepen van nieuwsgierigheid naar iets.

Dus wat was mijn bescheiden vonkje? Tuinieren, zo bleek. Op advies van mijn vriendin keerde ik mijn bureau de rug toe en bracht ik zes maanden door met gedachteloos in de aarde graven. Ik behaalde een aantal successen (geweldige tomaten!) en een aantal mislukkingen (ingestorte bonenstaken!). Maar niks ervan deed er echt toe, want tuinieren was alleen maar mijn interesse – iets om me een beetje bezig te houden tijdens een moeilijke periode. (Op dat soort momenten kan zelfs je ergens een beetje mee bezighouden als een overwinning voelen.)

Toen gebeurde het wonder. De herfst viel in. Ik trok de uitgebloeide tomatenplanten uit de grond toen ik me – plotse-ling, als uit het niets – realiseerde hoe ik mijn boek kon verbeteren. Ik waste mijn handen, ging weer aan mijn bureau zitten, en binnen drie maanden had ik de uiteindelijke versie van *Toewijding* af – een boek waar ik nu dol op ben.

Met andere woorden: tuinieren had me weer in een schrijver veranderd.

Dus dit is mijn een beetje maffe advies: als je je echte passie kwijt bent (of als je er wanhopig mee worstelt om je passie

überhaupt te vinden), maak je dan niet te druk. Doe het even rustig aan. Maar ook weer niet te rustig. Probeer gewoon eens iets anders, iets waar je niet zoveel om geeft. Waarom ga je niet gewoon je nieuwsgierigheid achterna, met zijn nederige, indirecte magie? Op zijn allerminst ben je daardoor aangenaam afgeleid terwijl het leven zijn loop neemt. En in het beste geval zal je nieuwsgierigheid je verrassen. Voor je je zelfs maar realiseert wat er gebeurd is, kan het je al veilig naar huis geleid hebben.